

COLUMN - MARGA HOEK

BENUT SLAGKRACHT VAN OVERHEID

Marga Hoek
Directeur De Groene Zaak
m.hoek@degroenezaak.com

Als ik dit schrijf sleutelt informateur Opstelten aan een nieuw regeer- en gedoogakkoord. Een lastige klus op alle fronten, waarbij voorstanders en vooral tegenstanders de media vullen. Speculaties alom, waaronder het vermeende 'met rechts zal het milieu slecht af zijn'. Er is terechte zorg over de vraag of de meest essentiële stap die we met ons allen moeten nemen, te weten de versnelde verduurzaming van de economie, door de dreigende korte termijn focus niet in de verdrukking zal komen. Maar het kan toch niet zo zijn dat de noodzaak tot de transitie naar onze nieuwe economie meer of minder onderschreven wordt, naar gelang de politieke kleur.

De 'business case' van verduurzaming is inmiddels zo goed onderbouwd dat die bij geen enkele weldenkende politieke partij nog ter discussie kan staan. Economische welvaart en welzijn hangen causaal samen met verduurzaming van de economie. Anders geformuleerd: het enig toekomstvaste economisch groeimodel is duurzaam! Willen we op de lange termijn zaken als werkgelegenheid, internationale concurrentiepositie maar ook een leefbaar milieu veilig stellen, dan hebben we niet alleen een economie zonder (al te veel) staatsschuld nodig, maar vooral een economie die duurzaam is in zichzelf.

Wat nog wél ontbreekt is een breed inzicht dat het er niet alleen maar om gaat om bepaalde dingen wel of niet doen, maar juist ook om de dingen die we toch al doen duurzaam(er) te doen. Ofwel van streven naar doen. Een forse winst kunnen we bijvoorbeeld zowel op de korte als op de lange termijn boeken, door de instrumenten die

we toch al hanteren te benutten om gericht die duurzame economie aan te jagen. En dat is iets dat volgens tenminste het duurzame bedrijfsleven – verenigd in De Groene Zaak – juist de komende kabinetsperiode zou moeten gebeuren. De vorige kabinetsperiode is een basis gelegd; nu kunnen we doorpakken. Dat kan op meerdere manieren, maar in ieder geval door kritisch te kijken naar de bestedingen van de overheid.

Innovatie sleutel voor economie

Meer dan 15% van ons BNP wordt door de overheid uitgegeven. Het is dus zeer effectief om deze uitgaven in te zetten als vliegwielen voor duurzame versterking van de economie. Nu heeft de overheid in beginsel duurzaam inkopen en aanbesteden hoog op de agenda gezet en er de afgelopen jaren hard aan getrokken, maar we laten het spreekwoordelijke goud nog voor onze voeten liggen. Meer dan 15% van ons BNP kunnen we gericht inzetten om de innovatie in Nederland aan te jagen. En laat dat nu het sleutelwoord zijn voor economische groei.

In een brief aan informateur Opstelten heeft De Groene Zaak er dan ook voor gepleit om voor alle overheidsuitgaven 'groen' de norm te maken, ruimte te bieden voor duurzame innovatie binnen aanbestedingstrajecten en de gunning waar mogelijk te laten geschieden op basis van de kosten over de gehele levenscyclus, ofwel de Total Cost of Ownership (TCO). Dit heeft als voordelen dat écht gekozen wordt voor de maatschappelijk (en dus milieutechnisch) meest voordelige optie, dat ketenverantwoordelijkheid wordt gestimuleerd en dat duurzame goederen een betere kans krijgen – producten die in aanschaf vaak duurder zijn, maar over de gehele

gebruiksduur vrijwel altijd goedkoper. En vooral gaat het erom dat we markt creëren voor nieuwe oplossingen.

Samengevat: juist nu er druk op de ketel staat en er bezuinigd moet worden: benut wat er is. Inkopen doen we toch: laat het mes dan ook aan twee kanten snijden. 15% van ons BNP vertegenwoordigt een enorme financiële slagkracht en kan forse impact hebben op de duurzame innovatie van onze economie als we hem daarvoor aanwenden. En daar kan en zal geen enkele politieke partij tegen zijn.